

PENSUMLISTE

VÅR 2017

GEOGRAFI

Bachelorgrad
Mastergrad
Emner

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Bøker/hefter, kompendier og GI-serier A – C fås kjøpt på Tapir bokhandel.

GEOG 1001 MENNESKE OG STED - II

Alle forelesningsnotater er pensum.

Bøker

Bøker Dale, B., Selstad, T. & Sjøholt, P. 2002: Sentralsted og agglomerasjon. Servicesamfunnets begreper og teorier. Acta Geographica, Trondheim, Serie A, Nr. 4, kap. 2-3; s. 9-32. Tilgjengelig på http://www.svt.ntnu.no/geo/forskning/default.asp?menu=Acta_Geographica_Trondheim&acta_id=-1357032288

Kaplan, D.H., Wheeler, J.O. & Holloway, T.W. 2014: Urban Geography. 3rd ed. John Wiley & Sons, Hoboken, kap. 1-2, 4, 5 (til s. 127), 7, 8 (til s. 205), 13-14. (s. 1-60, 86-127, 169-205, 371-428).

Knox, P.L. & Marston, S. 2014: Human Geography. 6th ed. Pearson, Harlow, de to siste kapitlene: Urbanization s. 378-382 (avsn. Urban Geography and Urbanization) og 393-408 (fr.o.m avsn. Urban Systems); City Spaces: Urban Structure i sin helhet (s. 412-441).

Artikler samlet i kompendium:

Andersen, B. and Skrede J. 2016. Planning for a sustainable Oslo: the challenge of turning urban theory into practice. *Local environment*, <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13549839.2016.1236783>

Andersen, B. and Biseth, H. 2013. The myth of failed integration: the case of Eastern Oslo. *City & Society*, 25, 1, 5-24.

Colantonio, A. & Dixon, T. 2011: *Urban regeneration & social sustainability. Best practice from European cities.* Wiley-Blackwell, kap. 2 (Social sustainability and sustainable communities: Towards a conceptual framework); s. 18-36.

Dale, B. 2007: Kunnskapsbyen Trondheim – drøm eller realitet? I: Selstad, T., Dale, B., Sjøholt, P. og Berg, N.G. (red.) *Innovative Trøndelag*. Tapir, Trondheim; s. 281-305.

Hansen, G. S., Hofstad, H., Saglie, I.-L., Næss, P. og Røe, P. G. 2015. Hvorfor studere den kompakte byen? Hanssen, G. S., H. Hofstad og I.-L. Saglie (red.). *Kompakt byutvikling: muligheter og utfordringer*, 13-25. Universitetsforlaget, Oslo.

Hansen, T. & Brattbakk, I. 2005: Drabantbyene – bedre enn sitt rykte? I: Barlindhaug, R. (red.) *Storbyens boligmarked – drivkrefter, rammebetingelser og handlingsvalg*. Spartacus, Oslo; s. 33-66.

Fimreite, A. L., Medalen, T. & Aars, J. 2005: By-governance. I: Fimreite, A. L., & Medalen, T (red.) *Governance i norske storbyer. Mellom offentlig styring og privat initiativ*. Spartacus, Oslo; s. 11-34.

Kirkhusmo, A. & Stugu, O.S. 1992: Det moderne Trondheim. I: Sandnes, J., Supphellen, S., Grankvist, R., Kirkhusmo, A, & Stugu, O. S. (red.) *Trondheim. Olavs by i tusen år*. Trondheim kommune/Strindheim Trykkeris Forlag; s. 51-70.

Robbins, E. 2005: Et nabolag uten naboskap – Virkningene av fornyelsen på Grünerløkka. I Aspen, R (red.) *By og byliv i endring. Studier av byrom og handlingsrom i Oslo*. Spartacus, Oslo; s. 223-249.

Ruud, M. E. 2012. Områdeløft – bidrag til utjevning av boligforhold og levekår? I Nordahl, B. (red.) *Boligpolitikk og boligmarked*, 299-316. Akademika forlag, Trondheim.

Ruud, M. E. 2015: Stedskonstruksjoner og stedstilknytning i boligområder under endring – Eksempler fra Oslo og Lisboa. I *Med sans for sted: nyere teorier*. Aure, M., Cruickshank, J., Berg, N. G., Dale, B. Fagbokforlaget, Bergen; s. 179-193.

Røe, P.G. 2015. Iscenesettelser av den kompakte byen – som visuell representasjon, arkitektur og salgsobjekt. Hanssen, G. S., H. Hofstad og I.-L. Saglie (red.). *Kompakt byutvikling: muligheter og utfordringer*, 48-57. Universitetsforlaget, Oslo.

Rørtveit, H. N. 2013. «Genialt planlagt»? Drabantbyen som hjem. Brun, G. og Setten, G. (red.). *Hus, hjem og sted. Geografiske perspektiver på vår samtid*, 93-109. Akademika forlag, Trondheim

Sjøholt, P. 2006: Webers lokaliseringsteori. Industriproduksjonens lokalisering under fri konkurranse. I Ugelvik Larsen, S. (red.) *Teori og metode i geografi*. Fagbokforlaget, Bergen; s. 77-93.

Vatne, E. 2005a: Kunnskapssamfunnet og storbyenes rolle som arena for økonomisk utvikling. I Vatne, E. (red.) *Storbyene i kunnskapsøkonomien. Arena for kunnskapsdeling og nyskapning*. Spartacus, Oslo; s. 13-45.

Vatne, E. 2005b: Norges storbyer – romlig utstrekning og økonomisk funksjon. I Vatne, E. (red.) *Storbyene i kunnskapsøkonomien. Arena for kunnskapsdeling og nyskapning*. Spartacus, Oslo; s. 47-68.

Wessel, T. 2006: Los Angeles-modellen. En postmoderne byutviklingsmodell. I Ugelvik Larsen, S. (red.) *Teori og metode i geografi*. Fagbokforlaget, Bergen; s. 94-112.

Kart

Trondheimskartet. Målestokk 1:20 000 og 1:6 000. Trondheim Kommune, Avd. byutvikling & Statens kartverk, Sør-Trøndelag.

Sterkt anbefalt litteratur til feltkurs

Cramer, W., Christophersen, A., & Jones, M. 1990: Naturtopografi og strandforskyving I: Trondheim i sen forhistorisk tid. *Bebyggelsehistorisk Tidskrift* 19; s. 78-108.

Jones, M. 1999b: Landskapsverdier som konfliktpunkter i planleggingen. Eksempler fra Trondheim. I: Eggen, M., Geelmuyden, A.K., og Jørgensen, K. (red.) *Landskapet vi lever i. Festschrift til Magne Bruun*, Norsk arkitekturforlag; s. 178-203.

Reite, A.J. Sveian, H. & Erichsen, E. 1999: Trondheim fra istid til nåtid – landskapshistorie og løsmasser. *Gråsteinen* 5. Norges geologiske undersøkelse.

Sandnes, J., Supphellen, S., Grankvist, R., Kirkhusmo, A. & Stugu, O.S. 1992: *Trondheim. Olavs by i tusen år*. Trondheim kommune/Strindheim Trykkeris Forlag.

GEOG 1004 GEOGRAFI I PRAKSIS – TALL, KART OG BILDER

Bøker

Rød, Jan Ketil 2009: *Verktøy for å beskrive verden: Statistikk, kart og bilder*. Tapir Akademisk Forlag.

Bokkapittel:

Parfitt, J. 2005: Questionnaire design and sampling. I: Flowendew, R. og Martin, D. (red.). *Methods in Human Geography. A guide for students doing research project*. Pearson. S.78-109 (vil være tilgjengelig fra It's learning).

Andre:

Supplerende lesestoff samt forelesningsnotater og øvingsmateriell som blir gjort tilgjengelig fra *It's learning*.

Anbefalt litteratur:

Grinderud, K., Rasmussen, H. Nilsen, S. Lillethun, A. Holten, A. Sanderud, Ø. 2008:
GIS: Geografiens språk i vår tidsalder. Oslo: Tapir Akademisk Forlag

GEOG 1005 JORDAS NATURMILJØ

Holden, J. (ed). 2008: *An introduction to Physical Geography and the Environment.* Second edition. Pearson Education Ltd, London. 761 s.

Sulebak, Jan R.: Landformer og prosesser. En innføring i naturgeografiske tema.
Fagbokforlaget, ISBN: 978-450-0489-2.

Reite, A.J., Erichsen, E og Sveian, H. 1999: *Trondheim fra istid til nåtid: landskapshistorie og løsmasser.* Trondheim Norges geologiske undersøkelse. 40 s.

Anbefalt litteratur:

Thoresen, Morten K. 1991: *Kvartærgеологisk kart over Norge: Tema jordarter.* Trondheim Norges geologiske undersøkelse. 64 s.

Ivar B. Ramberg, Inge Bryhni og Arvid Nøttvedt (red.): *Landet blir til.* Norges Geologiske Forening. ISBN: 978-82-92344-31-6.

Noe pensum vil bli tilgjengelig fra en lenkesamling lagt ut på fagets side på It's learning.

GEOG 2001 MENNESKET ENDRER LANDSKAPET

Aas, E. jr., 2002. Landbrukets plass i norsk arkitektur. Tanker ved et tidskifte. *Jord og gjerning*, 20-35. Norsk Landsbruksmuseum, Ås

Aasetre, J. 2004. Naturforvaltningens holdninger til kulturlandskapet. Setten, G. (red.) *Det levende landskapet*, 131-144. Tapir Akademisk Forlag, Trondheim

Almås, R. 2004. From State-driven modernization to green liberalism 1920-2000. Almås, R. (red.) *Norwegian Agricultural History* 322-358. Tapir Academic Press, Trondheim

Almås, R. m.fl. 2013. Klimautfordringane og den norske landbrukspolitiske modellen.

Almås, R., Bjørkhag, H., Campbell og Smedshaug, C.A. (red). *Fram mot ein berekraftig og klimatilpassa norsk landbruksmodell*, 9-32. Akademika forlag, Trondheim

Almås, R. og Vik, J. 2015. Strukturelle og institusjonelle endringsprosesser i den norske melkesektoren. Bjørkhaug, H., Almås, R., Vik, J. (red.) *Norsk matmakt i endring*, 267-286. Fagbokforlaget, Oslo

Andersen, O. 2004. Steder i det reindriftssamiske kulturlandskapet. *Dieđut*, 5, 123-152

Bjerkly, B. 2004. Place-time relations and customary land use. Jones, M. and Schancke, A, Dieđut 3/2004. *Landscape, Law and Customary Rights*. Nordisk Samisk Institutt. Kautokeino

Bjørkhaug, H. og Rønningen, K. 2014. Crisis? What Crisis? Marginal Farming, Rural Communities and Climate Robustness: *The Case of Northern Norway*. International Journal of Sociology of Agriculture & Food, 21, 1, 51–69

Brøvig, H S. 2016. Verdenshavenes fremtid avgjøres nå. *Kronikk i Fiskeribladet Fiskaren* 12. sept, 2016

Christensen, A. L. 1995. *Den norske byggeskikken*. Pax Forlag, Oslo. Kapittel 1, 7 og 8

Christensen, A.L. 2002. *Det norske landskapet*. Pax Forlag, Oslo. Kapittel 2, og s.116-193

Dahle, K. m.fl. 2005. *Trønderlåna: det midtnorske våningshuset*, 19-41. Samlaget, Oslo

Erlien, G. 2009. By- og tettsted – den underkjente kulturarven. Engen, E. (red.). *Norsk kulturminnefond – de fem første årene*, s.165-176. Norsk Kulturminnefond, Røros

Falleth, E. 2012. Introduksjon til norsk planlegging. Aarsether, N. m.fl. (red.) *Utfordringer for norsk planlegging. Kunnskap, Bærekraft, Demokrati*, 85-101. Cappelen Damm, Høyskoleforlaget, Kristiansand

Falleth, E. og Saglie, I. L. 2012. Kommunal arealplanlegging. Aarsether, N. m.fl. (red.) *Utfordringer for norsk planlegging. Kunnskap. Bærekraft. Demokrati*, 85-101. Cappelen Damm, Høyskoleforlaget, Kristiansand

Fiskaa, H. 2012. Planlegging i Norge i dag. Fiskaa, *Helge Fysisk detaljplanlegging*, 31-52. Institutt for byforming og planlegging, Fakultet for arkitektur og biletkunst, NTNU, Trondheim

Fjellheim, S. 1995. Det samiske landskapet. Fjellheim, S. (red.) *Fragment av samisk historie*, 58-81. Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag, Røros

Flemsæter, F. 2014. Moralske landskap i utmarka. *Utnark* (1,2&3), <http://www.utmark.nina.no>

Flemsæter, F. og Setten, G. 2009. Holding property in trust: Kinship, law and property enactment on Norwegian smallholdings. *Environment and Planning A*, 41, 9, 2267-2284

Flemsæter, F. m.fl. 2011. Friluftslivets moralske landskap – trender og tradisjoner. Stræthe, E. P. og Haugen, M. (red.) *Rurale brytninger*, s. 243-251. Tapir, Trondheim

Flø, B.E. 2011. Sex. Sprit og storokse. Marknaden i møte med den østerdalske elgjaktetos. Stræthe, E. P. og Haugen, M. (red.) *Rurale brytninger*, s. 243-251. Tapir, Trondheim

Frisvoll, S. 2016. Når døde grenser våkner. *Kommunen som lokalsamfunn i asynkron regionalisering* (Referanse ikke klar)

Hegrenes, A. 2001. Strukturutviklingen i jordbruket etter 2. verdenskrig. *Landbruksøkonomisk Forum* 18, 2, 19-34

Hersoug, B. 2012. Kampen om plass på kysten – en historisk skisse. Hersoug, B. og Johnsen, J. P. Kampen om plass på kysten. *Interesser og utviklingstrekk i kystsoneplanleggingen*. Universitetsforlaget, Oslo. 18- 39

Jones, M. 1987. Kulturlandskap og byvekst i Trondheims-området. *Heimen*, 24:3, 152-170

Jones, M. 1988. Land-tenure and landscape change in fishing communities on the outer coast of central Norway, c. 2880 to the present. *Methodological approaches and modes of explanation*. *Geografiska Annaler* 70 B, 197-204

Jones, M. 2003. The concept of “cultural landscape”: discourse and narratives. Palang, H. og G. Fry (red.) *Landscape Interfaces. Cultural heritage in changing landscape*, 21-51. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht

Jones, M. 2009. Analysing landscape values expressed in planning conflicts over change in the landscape. Van Eetvelde, S. og L. Van de Velde (red.). *Re-Marc-able Landscapes – Marcante Landschappen. Liber Amoricum Marc Antrop*, 193-205. Academia Press, Gent

Jones, M. og K. Rønningen 2007. Jordskifte og kulturlandskap. Ravna, Ø. (red.) *Areal og eiendomsrett*, 371-390. Universitetsforlaget, Oslo

Lorange, E. 1999. Byplanideologi på 1900-tallet. *Plan 5/6*, s. 16-28.

Lundberg, A. 1991. Frå punktfredning til drivhuseffekt. Naturvernombretet si historiske utvikling, del 1-2. *Natur*, 1, 10-19 og Natur, 2, 56-66

Myhr, A. m.fl. 2015. Hvem eier det som finnes i havet. *Kronikk Forskning.no*, 16. des, 2015

Næss, P. 2015. Kompaktbyen og bærekraftig transport. Hanssen, G. S., H. Hofstad og I.-L. Saglie (red.). *Kompakt byutvikling: muligheter og utfordringer*, 134-146. Universitetsforlaget, Oslo

Næss, P. m.fl. 2015. Ideen om den kompakte byen i norsk sammenheng. Hanssen, G. S. m.fl (red.) *Kompakt byutvikling: muligheter og utfordringer*, 36-47. Universitetsforlaget, Oslo

Ojalammi, S. and N. Blomley. 2015. Dancing with wolves: Making legal territory in a more-than-human world. *Geoforum* 62, 51-60

Perkins, H. C. 2006. Commodification: re-resourcing rural areas. P. Cloke, T. Marsden and P. H. Mooney (eds) *Handbook of Rural Studies*. Sage, London, 243-257

Rønningen, K. og Flemsæter, F. 2016. Multifunctionality, Rural Diversification and the Unsettlement of Rural Land use Systems. Schucksmith, M. and Brown, D. Routledge Int. *Handbook of Rural Studies*, Routledge, Oxon

Rørtveit, H. N. 2015. *Den boligfaglige debatten om drabantbyene. «Genialt planlagt»?* Drabantbyen som hjem i spennet mellom boligfaglige idealer og levde landskap, 25-60. PhD avhandling, Geografisk institutt, Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse, NTNU, Trondheim

Schein, R. H. 2003. Normative dimensions of landscape. Wilson, C. og P. Groth (red.) *Everyday America. Cultural landscape studies after J. B. Jackson*, 199-218. University of California Press, Berkley

Setten, G. 2012. Til fots – et metodeblikk på landskap og praksis. Førde, A., N. G. Berg og B. Dale (red.) 2012. *Å finne sted. Metodiske perspektiver på stedsanalyser*, 95-105. Akademika Forlag, Trondheim

Skuland, S. E. og Skogen, K. 2014. Rovdyr i menneskenes landskap. *Utmark* (1,2&3), <http://www.utmark.nina.no>

Stugu, O. S. 2006. Mot et urbanisert land? 1920-2000. I Helle, K., Eliassen, F.-E., Myhre, J. E. og Stugu, O. S. Norsk Byhistorie. *Urbanisering gjennom 1300 år*, 385-446. Pax Forlag, Oslo

Støre, J. G. 2016. *Havet: Store muligheter dårlig helse.* Kronikk i Aftenposten, 28. mai, 2016

Vik, J. m.fl. 2011. Bruk og vern – brytninger om demokrati. Stræthe, E. P. og Haugen, M. (red.) *Rurale brytninger*, s. 243-251. Tapir, Trondheim

Villa, M. 2011. Hytta som møtestad – tilpassing og utfordring. Stræthe, E. P. og Haugen, M. (red.) *Rurale brytninger*, s. 243-251. Tapir, Trondheim

Vinge, H. 2015. Food Security, Food Sovereignty, and the Nation-State: Historicizing Norwegian Farmland Policy. Trauger, A. (red.) *Food Sovereignty in International Context. Discourse, Politics and Practice in Place*. 87-105 Routledge, New York

Wylie, J. 2007. Landscaping traditions. *Landscape*, 17-54. Routledge, London

GEOG 2003 BREER OG GLASIALE LANDSKAP

Bøker:

Douglas I. Benn & David J.A.Evans 2010: Glaciers & Glaciation. Arnold. ISBN: 0-340-58431-9.

Diverse artikler/notater delt ut på forelesning.

GEOG 2006 ENTREPRENØRSKAP OG REGIONAL NÆRINGSUTVIKLING

Bøker:

Abelsen, Birgit, Isaksen, Arne og Jakobsen, Stig-Erik (red.) (2013):
Innovasjon – organisasjon, region og politikk. Cappelen Damm akademisk.

Isaksen, A., Karlsen, A. og Sæther, B. (red) 2008: *Innovasjoner i norske næringer – et geografisk perspektiv.* Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1- 4, 9,11-13. Omfang ca. 182 sider.

Kompendium:

Karlsen, A. 2009: Når yrkesferdigheter genererer næringsspesialisering. Åtte lokale konsentrasjoner av mekanisk industri. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 50 (2), 183-213. Omfang ca. 30 sider.

Lorentzen, A. 2009: Cities in the Experience Economy. *European Planning Studies* Vol. 17, No.6. Omfang: ca. 16 sider.

Spilling, O. 2005: Entreprenørskap i et evolusjonært perspektiv. NIFUstep arbeidsnotat 19/2005.Omfang: ca. 48 sider.

Anbefalt:

Isaksen, A., Karlsen, A. og Sæther, B. (red) 2008: *Innovasjoner i norske næringer – et geografisk perspektiv.* Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 5,6,7,8,10.

Strategiplan for kulturnæringer. Trøndelag 2009-2016.

GEOG2900 BACHELOROPPGAVE

GEOG2010 GEOGRAFIFAGETS HISTORIE

Bøker

Holt-Jensen, A. 2009: *Geography - History & Concepts*, 4.utg. Sage, London.

Holt-Jensen, A. 2007: *Hva er geografi?* Universitetsforlaget, Oslo. Kap.1-3. (92 s.)

Ugelvik Larsen, S. 2006: *Teori og metode i geografi*. Fagbokforlaget, Bergen. Kap. 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 14 og 17. (158 s.)

Artikler/bokkapitler samlet i kompendium

Blunt, A. & Wills, J. 2000: “Embodying Geography: Feminist Geographies of Gender”, i *Dissident Geographies*. Prentice Hall, London. Kap. 3. (31 s.)

James, P.E. & Martin, G.J. 1972: *All Possible Worlds. A History of Geographical Ideas*. Wiley, New York. Kap. 6. (20 s.)

Sætre, P. J. 2009: *Geografi i tekst og bilde. En studie av geografibøker for ungdomsskolen fra Norge, Sverige, Danmark og Finland*. PhD-avhandling, Geografisk institutt, NTNU, kap. 3 og 4. (22 s.).

GEOG2011 GEOGRAFIFAGETS HISTORIE MED FORDYPNINGSOPPGAVE

Bøker

Holt-Jensen, A. 2009: *Geography - History & Concepts*, 4.utg. Sage, London.

Holt-Jensen, A. 2007: *Hva er geografi?* Universitetsforlaget, Oslo. Kap.1-3. (92 s.)

Ugelvik Larsen, S. 2006: *Teori og metode i geografi*. Fagbokforlaget, Bergen. Kap. 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 14 og 17. (158 s.)

Artikler/bokkapitler samlet i kompendium

Blunt, A. & Wills, J. 2000: "Embodying Geography: Feminist Geographies of Gender", i *Dissident Geographies*. Prentice Hall, London. Kap. 3. (31 s.)

James, P.E. & Martin, G.J. 1972: *All Possible Worlds. A History of Geographical Ideas*. Wiley, New York. Kap. 6. (20 s.)

Sætre, P. J. 2009: *Geografi i tekst og bilde. En studie av geografibøker for ungdomsskolen fra Norge, Sverige, Danmark og Finland*. PhD-avhandling, Geografisk institutt, NTNU, kap. 3 og 4. (22 s.).

GEOG 3101 INNOVATION AND REGIONAL DEVELOPMENT

Main book

Pike, A., Rodriguez-Pose, A. & Tomaney, J. (2006) *Local and Regional Development*. Abingdon: Routledge.

Articles/chapters

Bathelt, H. (2011) Innovation, learning and knowledge creation in co-localised and distant contexts. In Casson, M., Yeung, B., Basu, A. & Wadeson, N. (eds.) *The Oxford Handbook of Entrepreneurship*. Oxford: Oxford University press, pp. 149-161.

Braunerhjelm, P. (2011) Entrepreneurship, innovation and economic growth: interdependencies, irregularities and regularities. In David, B.A., Falck, O., Heblisch, S. & Lederer, A. (eds.) *Handbook of Research on Innovation and Entrepreneurship*. Cheltenham: Edward Elgar, pp. 161-209.

Fagerberg, J. (2005) Innovation. A guide to the literature. In Fagerberg, J., Mowery, D.C. & Nelson, R.R. (eds.) *The Oxford Handbook of Innovation*. Oxford: Oxford University press, pp. 1-26

Hassink, R. & Klaerding, C (2011) Evolutionary approaches to local and regional development policy. In Pike, A., Rodriguez-Pose, A. & Tomaney, J. (eds.) *Handbook of Local and Regional Development*. Abingdon: Routledge, pp. 139-148

Jessop, B. (2011) The State Government and Governance. In Pike, A., Rodriguez-Pose, A. & Tomaney, J. (eds.) *Handbook of Local and Regional Development*. Abingdon: Routledge, pp. 239-248.

Karlsen, A. (2011) “Cluster” Creation by Reconfiguring Communities of Practice. *European Planning Studies* 19:5: 753-773.

Lorentzen, A. (2008) Knowledge networks in local and global space. *Entrepreneurship & Regional Development*, 20, 533-545.

Martin, R. (2010) Roepke Lecture in Economic Geography—Rethinking Regional Path Dependence: Beyond Lock-in to Evolution. *Economic Geography* 86:1, 1-27.

Power, D. & Scott, A. (2011) Culture, creativity, and urban development. In Pike, A., Rodriguez-Pose, A. & Tomaney, J. (eds.) *Handbook of Local and Regional Development*. Abingdon: Routledge, pp. 162-171.

Stam, E. (2010) Entrepreneurship, evolution and geography. In Boschma, R. & Martin, R. (eds.) *The Handbook of Evolutionary Economic Geography*. Cheltenham: Edward Elgar, pp. 139-161.

Steen, M., Karlsen, A. (2014) Path creation and renewal in a single industry town: the case of Verdal and the Windcluster Mid-Norway. *Norwegian Journal of Geography* 68:2, 133-143.

Sundin, E. & Tillmar, M. (2010) the intertwining of social, commercial and public entrepreneurship. In Fayolle, A. & Matlay, H. (eds.) *Handbook of Research on Social Entrepreneurship*. Cheltenham: Edward Elgar, pp. 142-156.

Truffer, B. & L. Coenen (2012). Environmental Innovation and Sustainability Transitions in Regional Studies. *Regional Studies* 46:1, 1-21.

Tödtling, F. (2011) Endogenous approaches to local and regional development policy. In Pike, A., Rodriguez-Pose, A. & Tomaney, J. (eds.) *Handbook of Local and Regional Development*. Abingdon: Routledge, pp. 333-343.

Yeung, H.W. (2015) Regional development in the global economy: A dynamic Perspective of strategic coupling in global production networks. *Regional Science Policy & Practice* 7:2, 1-23.

Additional literature for Norwegian students

Aarsæther, N. (2010) Kommunen i rolla som samfunnsutviklar. I Borch, O.J. & Førde. A. (red.) *Innovative Bygdemiljø. Ildsjeler og nyskapingsarbeid*, Bergen: Fagbokforlaget, s. 105-119.

Førde, A. (2010) Nyskaping, brytningar og samspel. I Borch, O.J. & Førde. A. (red.) *Innovative Bygdemiljø. Ildsjeler og nyskapingsarbeid*, Bergen: Fagbokforlaget, s. 155-170.

Jacobsen, S-E. & Onsager, K, (2008) Innovasjonspolitikk for næringsutvikling. I Isaksen, A., Karlsen, A. og Sæther, B. (red.) *Innovasjoner i Norske næringer – et geografisk perspektiv*, Bergen: Fagbokforlaget, s. 269-288.

Lorentzen, A.H. (2009) Artistentrepreneur som «gjør det selv». I Mangset, P. og Røyseng, S. (red.) *Kulturelt Entreprenørskap*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 69-105.

Spilling, O.R. (2008) Strategi for entreprenørskap. I *Entreprenørskap på norsk*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 239-260.

Strategiplan for Kulturnæringer, Trøndelag 2009-2016.

Additional literature for international students

Coenen, L., Moodysson, J., Martin, H. (2015) Path renewal in old industrial regions: possibilities and limitations for regional innovation policy. *Regional Studies*, 49:5, 850-865.

Dawley, S. (2014) Creating New Paths? Offshore Wind, Policy Activism, and Peripheral Region Development. *Economic Geography*, 90:1, 91-112.

Della-Giustad, M. & King, Z. (2009) Enterprise culture. In Casson, M., Yeung, B., Basu, A. & Wadeson, N. (eds.) *The Oxford Handbook of Entrepreneurship*. Oxford: Oxford University press, pp. 629-647.

Foray, D. (2014) From smart specialisation to smart specialization policy. *European Journal of Innovation Management* 14:4, 492-507.

Grillitsch, M. & Tripli , M. (2015) Combining Knowledge from Different Sources, Channels and Geographical Scales . *European Planning Studies* 22: 11, 2305-2325.

Gibbs, D. & O'Neill, K. (2014) The Green Economy, Sustainability Transitions and Transition Regions: A Case Study of Boston. *Geografiska Annaler: Seires B*, 96: 3, 201-216.

Freire-Gibb, L.C. & Lorentzen, A. (2011): A platform for local entrepreneurship: The case of the lightening festival of Fredrikshavn. *Local Economy* 26:3, 157-169

Mitchell, C.J.A. (2013) Creative destruction or creative enhancement? Understanding the transformation of rural spaces. *Journal of Rural Studies* 32, 375-387.

Simmie, J. (2012) Path Dependence and New Technological Path Creation in Danish Wind Power Industry. *European Planning Studies* 20:5, 753-772.

GEOG 3102 PROSJEKT - ENTREPRENØRSKAP

Selvvalgt pensum i tilknytning til prosjektoppgave.

GEOG3506 GEOGRAPHY, HEALTH AND DEVELOPMENT

Books can be bought at the bookstore Tapir.

Articles marked * are collected in paperbacks (compendiums) and can be bought at the bookstore Tapir. Some articles (chapters) and lecture notes are available as pdf-files at Its Learning.

LIST OF READINGS

The course covers a core literature, which forms the basic reading requirement for all students. Furthermore, the course offers two options for intensive reading list:

- This term (2012) Variant 1: specialising on health and health care in developing countries, is offered

Core syllabus (readings for all students)

Book:

Gatrell, A. C & Elliott, S. J.: *Geographies of Health. Second edition.* Wiley-Blackwell Publishers 2009. Chapters 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 and 10. (ca. 200 p.)

Articles etc. collected in compendium with core reading (kjernepensum) (forall students)

Wilkinson, R.G.: *Unhealthy societies. The affliction of inequality. Routledge 1996. Ch. 2: Health becomes a social science, p. 13-28.

***Mayer, J.D.: The political ecology of disease as one new focus for medical geography.** *Progress in Human Geography*, 20, 1996, p. 441-456.

***Caldwell, J.C.: Rethinking the African AIDS Epidemic.** *Population and Development Review*. 26, 2000, p. 117-135.

***Caldwell, J.C.: Health transition: The cultural, social and behavioural determinants of health in the third world.** *Soc. Sci. & Medicine* 36, 1993, p. 125-135

***Agyei-Mensah, S. & Aase, A.: A. Patterns of fertility change in Ghana: A time and space perspective.** *Geografiska Annaler* 80 B (4), 1998, p. 203-213.

***Hyma, B. & Ramesh, A.**: Traditional medicine: Its extent and potential for incorporation into modern national health systems. In: D. Philips & Y. Verhasselt: *Health and development*, Routledge 1994, p. 65-82.

***Jørgensen, S.H. & Abane, A.M.**: A comparative study of urban traffic accidents in developing and developed countries: Empirical observations and problems from Trondheim (Norway) and Accra (Ghana). *Bulletin of the Ghana Geographical Association*, 21, 1999 p.113-128.

Articles as pdf-files at the course page at Its Learning:

Macintyre, S., Ellaway, A. & Cummins, S. (2002) Place effects on health: how can we conceptualise, operationalise and measure them? *Social Science & Medicine*, 55, 1, p. 125-39.

Cutchin, M. P. (2007) The need for the “new health geography” in epidemiologic studies of environment and health. *Health & Place* 13, p. 725-42.

Cummins, S., Curtis, S., Diez-Roux, A.V. & Macintyre, S. (2007) Understanding and representing ‘place’ in health research: A relational approach. *Social Science & Medicine*, 65, 9, p. 1825-38.

Variant 1. Health and health care in developing countries

Book:

Lankinen, K.S. et al (eds.): *Health and Disease in Developing Countries*. Macmillan 1994.

Chapters 1, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 20, 32, 33, 46 (ca. 160 p.).

The book is sold out from the publisher, however a few copies are still at Tapir bookstore. Scanned chapters will be available at Its learning.

Alternatives to Lankinen, K.S. Chapters 14 – 18, 20.

Werner, D. (revised edition 1993). Where there is no doctor. Macmillan Chapters 1, 12, 13, 14, 19, 21, 22. Available as E-book.

The reading list includes a series of articles, book chapters etc. which might be supplemented during the course.

Compendium

***Airhihenbuwa, C. O.**: *Health and culture. Beyond the Western Paradigm*.

Sage 1995, Ch. 3: Developing culturally appropriate health programs. p 25-43.

***Caldwell, J.C. & P.**: New light on the Sub-Saharan African Fertility Transition. In: S Agyei-Mensah (ed.) *Fertility in Sub-Saharan Africa: A collection of microdemographic studies*. Greenwood Press 2001, 17 p.

***Odero, W., Garner, P. & Zwi, A.** Road traffic injuries in the developing countries: a comprehensive review of epidemiological studies. *Tropical Medicine and International Health* 1997, 2; p 445-460.

(Cursory or additional reading:

(***Desowitz, R.**: The fly that would be king. From: *New Guinea Tapeworms and Jewish Grandmothers. Tales of Parasites and People*. Norton 1987, 16 p.)

Notes:

Lecture notes handed out during lectures.

Cursory or recommended reading:

The remaining chapter of **Gatrell, A. C & Elliott, S. J.**: *Geographies of Health. Second edition*. Wiley-Blackwell Publishers 2009. Chapters 7 and 8 1, 2, 3, 4 and 5.

Gould, W.T.S. (2005). Vulnerability and HIV/AIDS in Africa: From demography to development. *Population, Space and Place* 11:473-484.

Reher, D.S. (2004). The demographic transition revisited as a global process. *Population, Space and Place* 10:19-41.

Regarding Nordic health geography: Schærström, Jørgensen, S.H., Kistemann, T. & Sivertun, Å (eds.) 2014. *Geography and Health. A Nordic Outlook*. Författeres Bokmaskin, Stockholm. Can be purchased from Dept. of Geography, NTNU.

Meade, M. S & Emch, M. (2010) Medical Geography 3rd edition. Guilford Press. Ch.2: The Human Ecology of Disease, Ch. 5. Transition and Development, Ch 6.: Climate and Weather: Influences on Health.

Variant 2. Health and health care in Western countries

Book:

Aase, A & Storm-Furru, I. (h.forf.): *Nasjonalatlas. Bind om helse*. Statens kartverk, 1996. Kapitler om 'God og dårlig helse' (s. 11-23), 'Levealder og dødelighet' (s. 25-33) 'Andre sykdommer og lidelser' (s. 75-87), 'Risikofaktorer og eksposisjoner' (s. 89-99), Et regionalgeografisk perspektiv, (s. 101-112). 'Kommunehelse-tjenesten' (s. 135-168), og kap. 'Fylkeskommunale og statlige helsetjenester (s. 169-188).

NB Fås kjøpt på Geografisk inst eller lånes fra biblioteket Dragvoll

Sund, E. R. & Jørgensen, S. H. (2009) Folkehelsens geografiske fordeling. Kap 2. s. 35-58. I Mæland et al. (red.) *Sosial Epidemiologi. Sosiale årsaker til sykdom og helsevikt*. Gyldendal akademisk. Oslo.

Articles etc.: (Available at "Student-kroken")

Haug, K. Kostnader og ressurser i norsk helsevesen. I Askildsen, J.E & Haug, K. (red.) *Helse, økonomi og politikk*. Cappelen forlag 2002. Kap. 1 s. 17-36.

Wilkinson, R.G.: *Unhealthy societies*, kap. 4, The problem of health inequalities, s. 53-71.

Moon, G. & Curtis, S.: Health and health policy in Europe. I Unwin T. (ed.): *A European Geography*. Longman 1998, s. 291-310.

Haggett, P.: Epidemiological transition: Implications for health and health care provision. *Geografiska Annaler* 76 B (2) s. 71-89.

Wiik, J., Loeb, M. & Kopjar, B.: Ulykker og skader som helseproblem. Hurlen, I P. & Nordhagen, P. (red.) *Folkehelse i forandring*. Folkehelsa. Universitetsforlaget 1996. s. 131-147.

Elola, J.: Health care systems in Western European countries: The relevance of health care organization. *Int. Journal of Health Services*, 1996, 26, s. 239-251.

Notes:

Lecture notes handed out during lectures

GEOG3515 - ENVIRONMENT, DEVELOPMENT AND CHANGING RURAL LIVELIHOODS

Books

Nunan, Fiona 2015: *Understanding Poverty and the Environment Analytical frameworks and approaches*. Routledge.

Scoones, Ian 2015: *Sustainable Livelihoods and Rural Development*. Fernwood Books Ltd

Articles:

The full reading list including articles etc. will be available at the beginning of the course.

GEOG3517 – SOCIAL DIFFERENCE, IDENTITY AND PLACE

Bøker

Anderson, J. 2015. *Understanding cultural geography. Places and traces*. Second edition. London/New York: Routledge.

Del Casino Jr., V.J. 2009. *Social Geography*. Chichester: Wiley-Blackwell, 1-94 + 183-263.

Duncan, J., Johnson, N.C. & Schein, R.H. (eds.) 2008. *A Companion to Cultural Geography*. Maldon/Oxford/Carlton: Blackwell Publishing, 9-48.

Panelli, R. (2004). *Social Geographies*. London: Sage Publications, 37-217.

Some more texts will be added to the list when the course starts.

GEOG 3522 MIGRATION AND DEVELOPMENT

Core Readings

Castles, S. and Delgado Wise, R., 2016. Migration and development: Perspectives from the South. (Book) Full text available at: <http://publications.iom.int/books/migration-and-development-perspectives-south>

Castles, S., 2009. Development and migration—migration and development: What comes first? Global perspective and African experiences. *Theoria: A Journal of Social and Political Theory*, pp.1-31.

Castles, Stephen, Hein de Haas and Mark J. Miller, 2013. 5th edition. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World, Basingstoke: Palgrave Macmillan. (Book) See also website <http://www.age-of-migration.com/index.asp> (Chapters: 2, 9)

Crush, J. and Frayne, B., 2010. *Surviving on the move: migration, poverty and development in Southern Africa*. African Books Collective. (Chapters 7, 8, 9)

De Haas, H., 2010. Migration and development: a theoretical perspective1. *International migration review*, 44(1), pp.227-264.

Faist, T., Fauser, M. and Kivistö, P. eds., 2011. *The migration-development nexus: a transnational perspective*. Springer. (Book) (Chapters: 1, 3, 4)

Geiger, M. and Pécout, A., 2014. International organisations and the politics of migration. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(6), pp.865-887.

Goldin, I., Cameron, G. and Balarajan, M., 2012. *Exceptional people: How migration shaped our world and will define our future*. Princeton University Press. (Book) (Chapters: 4, 5, 6)

King, R., 2012. Geography and migration studies: retrospect and prospect. *Population, space and place* 18(2): 134–153.

King, R. and Skeldon, R., 2010. ‘Mind the gap!’ Integrating approaches to internal and international migration. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36(10), pp.1619-1646.

Massey, D.S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A. and Pellegrino, A., 1999. Worlds in Motion: Understanding International Migration at the End of the Millennium: Understanding International Migration at the End of the Millennium. Clarendon Press. (Book) (Chapters: 1, 2)

Nyberg-Sørensen, N., Hear, N.V. and Engberg-Pedersen, P., 2002. The migration–development nexus: evidence and policy options. *International Migration*, 40(5), pp.49-73.

Portes, A., 2010. Migration and social change: some conceptual reflections. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 36(10): 1537 – 1563.

Resurreccion, B.P., 2005. Women in-between: gender, transnational and rural-urban mobility in the Mekong Region. *Gender, Technology and Development* 9(1): 31–56.

Rigg, J., 2006. Land, Farming, Livelihoods, and Poverty: Rethinking the Links in the Rural South. *World Development* 34 (1): 180-202.

Skeldon, R., 2011. Reinterpreting migration and development, in *The Global Political Economy of Migration. International Political Economy Yearbook*, vol. 17, ed. N. Phillips, Boulder, Lynne Reiner, pp. 103-119.

Skeldon, R., 2008. *International migration as a tool in development policy: a passing phase?* *Population and Development Review* 34 (1): 1–18.

Thao, V. T., 2013. Making a Living in Rural Vietnam from (Im)mobile Livelihoods: a Case of Women's Migration. *Population, Space and Place*, 19(1), 87-102.

Willis, K., 2011. *Theories and practices of development*. Taylor & Francis. (**Book**) (**Chapters: 1, 7**)

Recommended readings

Pécoud, A., 2007. *Migration without borders: essays on the free movement of people*. Berghahn Books. (**Chapters: 5, 13**)

Piguet, E. and Pécoud, A., 2011. *Migration and climate change*. Cambridge University Press. (**Chapters: 1, 2, 6**)

Website: Forced Migration Review <http://www.fmreview.org/general-articles.html>

Faist, T., 2008. Migrants as transnational development agents: an inquiry into the newest round of the migration-development nexus. *Population, Space and Place* 41(1): 21–42.

Hartmann, B., 2010. Rethinking climate refugees and climate conflict: rhetoric, reality and the politics of policy discourse. *Journal of International development* 22: 233–246.

Klugman, J., 2009. Human development report 2009. Overcoming barriers: Human mobility and development. *Overcoming Barriers: Human Mobility and Development (October 5, 2009)*. UNDP-HDRO Human Development Reports.

http://www.un.org/esa/population/meetings/eighthcoord2009/UNDP_OHDR_Klugmann.pdf

Marcus, G.E., 1995. Ethnography in/of the World System: The Emergence of multi-sited ethnography. *Annual Review of Anthropology* 24: 95-117.

Mercer, C. and B. Page., 2012. Why do people do stuff? Reconceptualizing remittance behaviour in diaspora-development research and policy. *Progress in Development Studies* 12(1): 1–18.

Philips, N., 2009. Migration as development strategy? The new political economy of dispossession and inequality in the Americas. *Review of International Political Economy* 16(2): 231 – 259.

Sørensen, N.N., 2012. Revisiting the migration–development nexus: From social networks and remittances to markets for migration control. *International migration*, 50(3), pp.61-76.

Van Hear, N. 2004. *'I went as far as my money would take me': conflict, forced migration and class.* Centre on Migration and Society, Working Paper No.6. University of Oxford, Oxford.

GEOG3524 RASTER BASED GIS

Book:

Rød, J.K. GIS – verktøy for å forstå verden. Kunnskapsforlaget.

A list of equivalent literature in English will be made ready when the course starts.

GEOG3919 THESIS PREPERATION COURSE WORK

Students should select 500 pages of literature relevant to their individual thesis. These readings have to be approved by the course instructor.

Suggested readings

Scheyvens, R. & D. Storey (2003): *Development Fieldwork. A Practical Guide*, Sage London, 255 pages.

Or

Laws, Sophie with C. Harper & R. Marcus (2003): *Research for Development*. Sage, London, 475 pages.

Hoddinott, J. (1992): ‘Fieldwork under time constraints.’ In Devereux, S. & J. Hoddinott *Fieldwork in Developing Countries*, Harvester Wheatsheaf, London, pp. 73-85.

AFR1002 MENNESKE OG MILJØ I AFRIKA

Bøker

Neuman, R.P 2005: Making Political ecology . London: Hodder Arnold.

Toulmin, C (2009): Climate Change in Africa . London & New York: Zed Books.

Artikler:

Artikler vil bli annonsert ved semesterstart.

SFEL 1000 SAMFUNNSFAGLIGE PERSPEKTIVER PÅ NATURRESSURSFORVALTNING

Bøker

Benjaminsen, T. A og Svarstad, H. 2010: Politisk økologi: Miljø, mennesker og makt. (Kapittel 1 3-8). Universitetsforlaget, Oslo (under utgivelse).

Sandström, C.; Hovik, S.; Falleth, E.I. 2008: Omstridd Natur. Borea. (Utvalgte kapitler - ca 60 %).

Artikler i kompendium (kjøpes på Tapir Dragvoll)

Bull, B. 2002: Verdens skjeve utvikling: teorier om problemer og løsninger. I: Benjaminsen, T. A og Svarstad H. Samfunnsperspektiver på miljø og utvikling, 2. utgave, Kapittel 10. Universitetsforlaget, Oslo. 299 – 320.

Hardin, G. 1968: The Tragedy of the Commons, i Blunden, J., Haggett, P., Hamnett, C. and Sarre, P (eds.) Fundamentals of Human Geography: A reader, Harper &Row, Publishers / The Open University Press, UK.

Jones, G & Hollier, G. 1997: Resources, society and environmental management, side 20-48 og 239-268, Paul Chapman Publishing, London.

Jones, M. 1989: Kulturlandskapet – et ord med mange meninger. Spor 8.2, s. 4-5 og 49 (3 s.).

Jones, M. 1993: Landscape as a resource and the problem of landscape values, Report no 6/93 The University of Trondheim, Center of Environment and Development (SMU), pp.19-33.

Langhelle,O. 2002: Bærekraftig utvikling. I: Benjaminsen, T. A og Svarstad H. Samfunnsperspektiver på miljø og utvikling, 2. utgave, Kapittel 10. Universitetsforlaget, Oslo. 225 – 254.

McConnell, W. J. 2002: Madagascar. Emerald Isle or Paradise Lost? Environment 44 (8), 10-22.

Ostrom, E. 1992: 'The rudiments of a theory on the origins, survival and performance of common property institutions.' I Bromley, D. (ed) Making the commons work. Theory, practice and policy. (Side 77-97). Bergenhahn, Oxford.

Skonhoft, A. 2002: Bruk av økonomiske modeller I naturressursforvaltningen. Hvor stor bør elgbestanden være? Arbeidsnotat som bygger på et fellesarbeid med Jon-Olaf Olaussen i Norsk Økonomisk Tidsskrift nr. 2, 2002. ('Naturressursutnyttelse ved asymmetrisk nytte og kostnad. Elgforvaltning i Norge').

Lastes ned fra Nettet/It's learning:

Aasetre, J. 2000: Naturforvaltningen og dens forhold til grupper innen primærnæringene. Utmark. Nummer 2: 2000. <http://www.utmark.org/>

Aasetre, J. 2005: Lokal naturforvaltning: Mellom idealer og realiteter. Utmark. Nummer 1:2005. <http://www.utmark.org/>

Mehta, L 2000: Water for the Twenty-First Century: Challenges and Misconceptions. Sussex IDS Working Papers - 111. 20 pages. Lastes ned her:
<http://www.ids.ac.uk/ids/bookshop/wp/wp111.pdf>

Rosegrant, M.W. & Binswanger, H.P. 1994: 'Market in tradable water rights: potential for efficiency gains in developing country water resource allocation'. World Development Vol 22, no 11 side 1613-1625 (Online tidskrift i Bibsys)

Lein, H. & Tagseth M. 2009: Tanzanian water policy reforms—between principles and practical applications. Water Policy 11 (2009) 203–220
Artikler, forelesningsnotater og annet som legges ut på It's learning er pensum.